

Warszawa, dnia czwartek, 6 listopada 2025 r.

Poz. 90

**DECYZJA NR 345
KOMENDANTA GŁÓWNEGO POLICJI**

z dnia 3 listopada 2025 r.

w sprawie programu doskonalenia zawodowego centralnego prowadzonego w formie kursu specjalistycznego dla kandydatów na przewodników i przewodników psów służbowych kategorii do badań osmologicznych

Na podstawie art. 34h ust. 5 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2025 r. poz. 636, 718 i 1366) postanawia się, co następuje:

§ 1. Określa się program doskonalenia zawodowego centralnego prowadzonego w formie kursu specjalistycznego dla kandydatów na przewodników i przewodników psów służbowych kategorii do badań osmologicznych, stanowiący załącznik do decyzji.

§ 2. Realizację kursu, o którym mowa w § 1, powierza się Centrum Szkolenia Policji w Legionowie.

§ 3. Kursy specjalistyczne dla przewodników psów do badań osmologicznych, rozpoczęte i niezakończone przed dniem wejścia w życie niniejszej decyzji, kontynuuje się na podstawie programu obowiązującego w dniu ich rozpoczęcia.

§ 4. Decyzja wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Komendant Główny Policji

gen. insp. Marek BOROŃ

Załącznik do decyzji nr 345

Komendanta Głównego Policji

z dnia 3 listopada 2025 r.

**PROGRAM DOSKONALENIA ZAWODOWEGO CENTRALNEGO
PROWADZONEGO W FORMIE KURSU SPECJALISTYCZNEGO
DLA KANDYDATÓW NA PRZEWODNIKÓW I PRZEWODNIKÓW PSÓW SŁUŻBOWYCH
KATEGORII DO BADAŃ OSMOLOGICZNYCH**

SPIS TREŚCI**I. ZAŁOŻENIA ORGANIZACYJNO-PROGRAMOWE**

1. Nazwa kursu
2. Cel kursu
3. Kryteria formalne, jakim muszą odpowiadać kandydaci kierowani na kurs
4. System prowadzenia kursu
5. Czas trwania kursu
6. Liczebność grupy szkoleniowej
7. Warunki niezbędne do realizacji zajęć i osiągnięcia celów kształcenia, w tym lista wyposażenia dydaktycznego
8. Zakres tematyczny oraz system oceniania
9. Forma zakończenia kursu

II. TREŚCI KSZTAŁCENIA

I. ZAŁOŻENIA ORGANIZACYJNO-PROGRAMOWE

1. Nazwa kursu

Kurs specjalistyczny dla kandydatów na przewodników i przewodników psów służbowych kategorii do badań osmologicznych, zwany dalej „kursem”.

2. Cel kursu

Celem kursu jest przygotowanie zespołu (przewodnik wraz z psem służbowym) do realizacji zadania związanego z badaniami osmologicznymi.

3. Kryteria formalne, jakim muszą odpowiadać kandydaci kierowani na kurs

Na kurs kierowany jest policjant, który:

- złożył w formie pisemnej deklarację przystąpienia do uczestnictwa w kursie;
- spełnia wymagania w zakresie wykształcenia, kwalifikacji zawodowych i stażu służby, określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 34 ust. 12 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji, niezbędne do mianowania na wybrane stanowisko służbowe;
- posiada dobry stan zdrowia, potwierdzony aktualnym orzeczeniem lekarskim;
- odznacza się sprawnością fizyczną potwierdzoną zaliczonym testem sprawności fizycznej;
- posiada co najmniej rozpoczęty program szczepień przeciwko tężcowi, odkleszczowemu zapaleniu opon mózgowych i wściekliznie lub zapoznał się z kartą oceny ryzyka zawodowego na stanowisku przewodnika psa służbowego.

4. System prowadzenia kursu

Kurs jest realizowany w systemie stacjonarnym.

5. Czas trwania kursu

Kurs trwa 160 dni szkoleniowych. Liczba godzin lekcyjnych, liczonych w 45-minutowych jednostkach, nie powinna przekraczać 7 godzin dziennie, tj. 35 godzin tygodniowo. W celu zapewnienia 40-godzinnego tygodnia służby pozostały czas pracy policjanta przeznaczony jest na czynności związane z obsługą psa służbowego. W uzasadnionych przypadkach dopuszcza się realizację zajęć w wymiarze przekraczającym 7 godzin w ciągu dnia, przy zachowaniu przepisów wydanych na podstawie art. 33 ust. 6 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji.

Na całkowity wymiar czasu trwania kursu składają się:

Przedsięwzięcia	Czas realizacji w godz. lekcyjnych
Rozpoczęcie kursu	7
Realizacja treści kształcenia	1106
Zakończenie kursu	7
Ogółem:	1120 (160 dni szkoleniowych)

6. Liczebność grupy szkoleniowej

Poszczególne treści kształcenia należy realizować w grupach szkoleniowych, których liczebność, z uwagi na cele dydaktyczne zajęć oraz efektywność stosowanych metod dydaktycznych, nie może przekraczać 6 słuchaczy. Każdy słuchacz pracuje z dwoma psami służbowymi.

7. Warunki niezbędne do realizacji zajęć i osiągnięcia celów kształcenia w tym lista wyposażenia dydaktycznego

Grupa szkoleniowa prowadzona jest przez jednego nauczyciela policyjnego.

Nauczyciel policyjny, za zgodą kierownika komórki organizacyjnej jednostki szkoleniowej odpowiedzialnej za realizację programu, podczas prowadzenia symulacji bądź ćwiczeń może regulować czasem zajęć w systemie tygodniowym lub dziennym w sposób zapewniający optymalne osiągnięcie zakładanych celów. Aby przygotować materiały zapachowe do ćwiczeń, należy organizować zajęcia wyjazdowe poza terenem jednostki szkoleniowej.

Postępy umiejętności słuchacza oraz postępy w szkoleniu psa służbowego są oceniane na poszczególnych etapach bloku zagadnieniowego nr III przez co najmniej dwóch nauczycieli komórki

organizacyjnej jednostki szkoleniowej i dokumentowane w „Karcie ocen”, której wzór jest określony w załączniku do programu. Z uwagi na specyfikę przedmiotowego doskonalenia zawodowego obejmującego pracę słuchacza z psem, uzyskanie przez słuchacza negatywnej oceny okresowej z jednego z etapów bloku zagadnieniowego nr III, wskazuje na brak możliwości przygotowania zespołu – przewodnik wraz z psem, co oznacza, że zakładany w programie cel kursu nie zostanie osiągnięty. Sytuacja ta skutkuje usunięciem z kursu słuchacza, zgodnie z art. 34f ust. 1 pkt 11 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji. Do 30 dnia szkoleniowego możliwe jest włączenie w jego miejsce innego słuchacza.

Pies służbowy może zostać wymieniony w terminie do 20 dni szkoleniowych od rozpoczęcia kursu w przypadku nieosiągnięcia przez niego postępów w szkoleniu lub z przyczyn zdrowotnych psa.

W przypadku nieosiągnięcia postępów w szkoleniu lub z przyczyn zdrowotnych psa służbowego można wycofać z kursu na każdym etapie jego realizacji. Wycofanie jednego psa służbowego z kursu pozwala na kontynuowanie kursu z drugim psem służbowym. Wycofanie drugiego psa służbowego skutkuje zwolnieniem z kursu również słuchacza.

Kierownik jednostki szkoleniowej może zezwolić na wcześniejsze ukończenie kursu przez słuchacza, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki:

- jest na kursie z psem służbowym przeszkolonym w zakresie badań osmologicznych,
- uzyskał pozytywną opinię opiekuna dydaktycznego,
- uzyskał zaliczenie wszystkich bloków zagadnieniowych.

Podczas realizacji treści kształcenia, z których wynika potrzeba nawiązania do zasad etyki zawodowej, praw człowieka i równego traktowania, zakazu dyskryminacji, obowiązku zapewnienia dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, w tym zasad komunikacji z osobami z niepełnosprawnościami oraz tematyki przeciwdziałania korupcji, obowiązkiem każdego nauczyciela policyjnego jest kształtowanie w tym zakresie pożądanych postaw i zachowań. Nauczyciel policyjny podczas realizacji treści kształcenia jest zobowiązany posługiwać się przykładami z praktyki policyjnej oraz orzecznictwa sądów i trybunałów krajowych i międzynarodowych.

Kategoria/nazwa wyposażenia dydaktycznego	
1. Wyposażenie indywidualne:	Liczba na osobę
Aporty dla psa służbowego: – piłka – gryzak	2 szt. 1 szt.
2. Środki dydaktyczne*:	Liczba na grupę
Smakołyki dla psa służbowego wykorzystywane w trakcie szkolenia, wydzielane z indywidualnej normy żywieniowej psa służbowego.	Ilość ustalana z lekarzem weterynarii
Rozpoznawalnia Brak źródeł negatywnych bodźców zapachowych, akustycznych i optycznych mogących rozpraszać uwagę pracującego psa służbowego. Brak w pobliżu pomieszczenia źródeł silnego pola elektromagnetycznego. Oświetlenie żarowe lub inne o zbliżonych parametrach. Nie można stosować lamp fluorescencyjnych. Pomiędzy rozpoznawalnią a pomieszczeniem obserwacyjnym powinna być zapewniona komunikacja dźwiękowa lub świetlna. Minimalne wymiary dla ustawienia ciągu selekcyjnego w szereg – 2,5m x 8m. Podłoga i ściany do wysokości minimum 1,5m powinny być pokryte materiałami wodoodpornymi i łatwozmywalnymi.	1
Poczekalnia dla przewodnika z psem służbowym Pomieszczenie powinno być usytuowane bezpośrednio przy rozpoznawalni. Pomiędzy pomieszczeniem obserwacyjnym, a poczekalnią powinna być zapewniona komunikacja.	1
Pomieszczenie obserwacyjne Pomieszczenie przyległe do rozpoznawalni. Pomiędzy pomieszczeniem obserwacyjnym a rozpoznawalnią powinno być wstawione lustro weneckie umożliwiające swobodną obserwację. Rozwiązanie musi zapewniać brak możliwości zobaczenia przez psa służbowego osób obserwujących jego pracę.	1
Pomieszczenie do przygotowywania i przechowywania próbek Podłoga i ściany do wysokości minimum 1,5m powinny być pokryte materiałami wodoodpornymi i łatwozmywalnymi. W pomieszczeniu powinno być miejsce na ustawienie regału, stołu i lodówko-zamrażarki przeznaczonej do przechowywania śladów wilgotnych.	1
Sterylizator	1 szt.
Lodówko-zamrażarka do przechowywania śladów wilgotnych	1 szt.
Stojaki na próbki metalowe lub kamienne	6 szt.
Pęsety / szczypce o długości minimum 30 cm	Wg potrzeb
Spryskiwacz z wodą destylowaną	Wg potrzeb
Nożyczki metalowe	Wg potrzeb
Słoiki szklane z zakrętkami typu Twist o pojemności ok. 0,9 litra	Wg potrzeb
Tampony zapachowe o wymiarach 12 cm x 30 cm (fabrycznie nowe)	Wg potrzeb
Folia aluminiowa spożywcza (fabrycznie nowa)	Wg potrzeb
Rękawiczki jednorazowe	Wg potrzeb
Fantom do nauki resuscytacji - osoba dorosła	1 szt.
Fantom do nauki resuscytacji - dziecko	1 szt.

Fantom do nauki resuscytacji - niemowlę	1 szt.
Defibrylator szkoleniowy	1 szt.
Zestaw do pozoracji ran i urazów	1 szt.
Sztuczna krew do symulacji (płyn/proszek do sporządzenia płynu)	1 l
Deska ortopedyczna ze stabilizatorem i pasami	1 kpl.
Szyny Kramera	1 zestaw
Staza taktyczna	1 szt.
Kamizelka do nauki postępowania z zadławieniem	1 szt.
Kołnierz ortopedyczny dla dorosłych	2 szt.
Kołnierz ortopedyczny dla dzieci	1 szt.
Płyn do dezynfekcji	0,5 l
Opaska elastyczna 8 cm. x 5 m.	2 szt. na osobę
Opaska dziana niejałowa 5 cm. x 4 m.	2 szt. na osobę
Opaska dziana niejałowa 10 cm. x 4 m.	2 szt. na osobę
Chusta trójkątna	5 szt.
Koc ratunkowy termiczny	2 szt.
Fantom psa do resuscytacji	1 szt.

* Środki dydaktyczne zapewnia jednostka szkoleniowa.

8. Zakres tematyczny oraz system oceniania

Nazwa i charakterystyka bloku zagadnieniowego	Czas realizacji w godz. lekcyjnych	System oceniania
I. Teoretyczne podstawy szkolenia psów służbowych W ramach bloku zagadnieniowego realizowane są trzy tematy ukierunkowane na kształcenie z zakresu teorii szkolenia psów służbowych, kynologii służbowej oraz taktyk i technik użycia psów służbowych.	38	Po zakończeniu każdego tematu w ramach bloku zagadnieniowego przeprowadzany jest test wiedzy. Ocena z testu wiedzy stanowi ocenę bieżącą. Ocena negatywna uzyskana w czasie realizacji bloku zagadnieniowego musi być poprawiona na ocenę pozytywną. Słuchacz podlega okresowej ocenie w formie zaliczenia, po zakończeniu realizacji bloku. Zaliczenie następuje na podstawie średniej arytmetycznej ocen bieżących uzyskanych z testów wiedzy przeprowadzanych po zakończeniu każdego z tematów. Do określenia stopnia przyswojenia wiedzy i opanowania umiejętności stosuje się skalę ocen 6-1.
II. Pierwsza pomoc W ramach bloku zagadnieniowego realizowany jest jeden temat ukierunkowany na doskonalenie umiejętności z zakresu udzielania pierwszej pomocy.	12	Słuchacz podlega ocenianiu bieżącemu w trakcie realizacji bloku zagadnieniowego. Negatywna ocena bieżąca musi być poprawiona na ocenę pozytywną. Słuchacz podlega również ocenianiu okresowemu w formie zaliczenia po zakończeniu realizacji bloku zagadnieniowego. Zaliczenie następuje na podstawie oceny uzyskanej z testu umiejętności. Do określenia stopnia przyswojenia wiedzy i opanowania umiejętności stosuje się skalę ocen 6-1.
III. Szkolenie praktyczne psa służbowego W ramach bloku zagadnieniowego realizowany jest jeden temat, ukierunkowany na rozwijanie umiejętności przewodnika i psa służbowego kategorii do badań osmologicznych, umożliwiających realizację przydzielonych zadań.	980	W bloku przeprowadzane są cztery testy umiejętności (etap I-IV), które stanowią oceny okresowe słuchacza. Zaliczenie bloku następuje na podstawie oceny uzyskanej z testu umiejętności na IV etapie. Do określenia stopnia przyswojenia wiedzy i opanowania umiejętności stosuje się skalę ocen 6-1.
IV. Kształtowanie sprawności fizycznej W ramach bloku zagadnieniowego realizowany jest jeden temat ukierunkowany na rozwijanie umiejętności w zakresie kształtowania zdolności motorycznych słuchacza.	30	Słuchacz podlega ocenianiu bieżącemu w trakcie realizacji bloku zagadnieniowego. Negatywna ocena bieżąca musi być poprawiona na ocenę pozytywną. Słuchacz podlega również ocenianiu okresowemu w formie zaliczenia po zakończeniu realizacji bloku zagadnieniowego. Zaliczenie następuje na podstawie oceny uzyskanej z testu sprawności fizycznej. Do określenia stopnia przyswojenia wiedzy i opanowania umiejętności stosuje się skalę ocen 6-1.

V. Wybrane elementy kryminalistyki W ramach bloku zagadnieniowego realizowany jest jeden temat, ukierunkowany na kształcenie z zakresu osmologii.	46	Słuchacz podlega okresowej ocenie w formie zaliczenia po zakończeniu realizacji bloku. Ocena negatywna uzyskana w czasie realizacji bloku zagadnieniowego musi być poprawiona na ocenę pozytywną. Zaliczenie następuje na podstawie oceny uzyskanej z testu umiejętności. Do określenia stopnia przyswojenia wiedzy i opanowania umiejętności stosuje się skalę ocen 6-1.
Razem	1106	

9. Forma zakończenia kursu

Warunkiem ukończenia kursu jest uzyskanie pozytywnej oceny okresowej z każdego bloku zagadnieniowego. Absolwent kursu otrzymuje świadectwo ukończenia doskonalenia zawodowego centralnego z wpisanym ogólnym wynikiem nauki, wynikającym ze średniej arytmetycznej ocen okresowych z bloków zagadnieniowych. Ukończenie kursu jest równoznaczne z uzyskaniem przez psa służbowego atestu.

II. TREŚCI KSZTAŁCENIA**BLOK ZAGADNIENIOWY NR I: TEORETYCZNE PODSTAWY SZKOLENIA PSÓW SŁUŻBOWYCH****TEMAT NR 1: TEORIA SZKOLENIA PSÓW SŁUŻBOWYCH**

CELE: Po zrealizowaniu zagadnienia słuchacz będzie potrafił:

- wymienić i scharakteryzować sprzęt wykorzystywany w szkoleniu psa służbowego,
- omówić warunki bezpieczeństwa podczas szkolenia psa służbowego,
- scharakteryzować metody i zasady szkolenia psa służbowego,
- scharakteryzować typy psychiczne psów i ich znaczenie w szkoleniu,
- wymienić zasady stosowania bodźców i powstawania odruchów warunkowych u psa,
- omówić system nerwowy psa.

Zagadnienia	Czas realizacji w godz. lekcyjnych	Metody realizacji zajęć	Wskazówki do realizacji zajęć
1. Sprzęt wykorzystywany w szkoleniu psa służbowego oraz bezpieczeństwo pracy z psem służbowym. 2. Zasady i metody stosowane w szkoleniu psa służbowego. 3. System nerwowy psa oraz zasady stosowania bodźców i powstawania odruchów warunkowych. 4. Budowa łuku odruchowego, mechanizm stereotypu dynamicznego oraz zasady powstawania odruchu warunkowego u psa. 5. Typy psychiczne psów oraz psychofizjologiczne podstawy szkolenia psa.	8	wykład, pokaz	W czasie realizacji zajęć: – zaprezentuj słuchaczom sprzęt do szkoleniu psa służbowego, – podaj podstawowe zasady bezpieczeństwa obowiązujące podczas zajęć z praktycznego szkolenia psa służbowego, – zaprezentuj schemat powstawania łuku odruchowego oraz mechanizm powstawania stereotypu dynamicznego.
6. Zaliczenie.	1	test wiedzy	Dokonaj zaliczenia tematu.

TEMAT NR 2: KYNOLOGIA SŁUŻBOWA

CELE: Po zrealizowaniu tematu słuchacz będzie potrafił:

- omówić elementy anatomii psa,
- scharakteryzować główne procesy fizjologiczne zachodzące w organizmie psa,
- scharakteryzować zasady racjonalnego żywienia psów,
- omówić zasady pielęgnacji psa,
- opisać objawy chorobowe psa,
- omówić zasady udzielania pomocy przedweterynaryjnej

Zagadnienia	Czas realizacji w godz. lekcyjnych	Metody realizacji zajęć	Wskazówki do realizacji zajęć
1. Anatomia i fizjologia psa. 2. Pielęgnacja psa. 3. Choroby odzwierzęce. 4. Żywienie psów. 5. Patologia organizmu psa, choroby zakaźne i pasożytnicze oraz zasady korzystania z pomocy weterynaryjnej. 6. Schorzenia występujące u psów, profilaktyka oraz zasady postępowania w nagłych wypadkach. 7. Podstawowe zasady pierwszej pomocy przedweterynaryjnej. 8. Resuscytacja krążeniowo-oddechowa.	12	wykład, pokaz, ćwiczenia	W trakcie realizacji zajęć: – korzystając z tablic poglądowych oraz modelu układu kostnego nazwij i scharakteryzuj okolice ciała psa, – omów główne procesy fizjologiczne zachodzące w organizmie psa, – omów profilaktykę chorób odzwierzęcych, – omów zasady pielęgnacji i racjonalnego żywienia psów, – omów choroby zakaźne i pasożytnicze psów, a także ich profilaktykę, – omów podstawowe zasady postępowania w nagłych wypadkach z uwzględnieniem oceny: drożności dróg oddechowych, oddechu, krążenia, neurologicznej, a także zabezpieczenia psa zgodnie z jego stanem i stwierdzonymi obrażeniami. Do zajęć przygotuj: walizkę pierwszej pomocy z pełnym wyposażeniem, rękawiczki oraz trenażer psa. Zaprezentuj działania ratownicze. Zwróć uwagę na bezpieczeństwo słuchacza podczas wykonywanych czynności.
9. Zaliczenie.	2	test wiedzy, test umiejętności	Dokonaj zaliczenia bloku tematycznego.

TEMAT NR 3: TAKTYKI I TECHNIKI UŻYCIA PSA SŁUŻBOWEGO KATEGORII DO BADAŃ OSMOLOGICZNYCH

CELE: Po zrealizowaniu tematu słuchacz będzie potrafił:

- omówić obowiązki przewodnika psa służbowego wynikające z przepisów prawnych,
- sporządzić dokumentację z użycia psa służbowego,
- omówić zasady planowania i przygotowania procesowego badania osmologicznego,
- omówić sposób przeprowadzenia procesowych badań osmologicznych.

Zagadnienia	Czas realizacji w godz. lekcyjnych	Metody realizacji zajęć	Wskazówki do realizacji zajęć
1. Kryteria doboru kandydatów na przewodników oraz obowiązki opiekuna psa służbowego wynikające z przepisów prawnych. 2. Techniczne aspekty badania osmologicznego. 3. Rodzaje prób kontrolnych. 4. Zasady i metody wykonywania prób kontrolnych. 5. Rodzaje ciągów selekcyjnych. 6. Procesowe badanie osmologiczne. 7. Sporządzanie dokumentacji dotyczącej użycia psa służbowego Policji.	14	wykład, pokaz, ćwiczenia	Podczas zajęć omów: – akty prawne regulujące służbę przewodnika psa służbowego, – techniczne i taktyczne aspekty prowadzenia badania osmologicznego, zgodnie z wytycznymi zawartymi w Metodyce „Badania osmologiczne”. Na podstawie założeń poleć słuchaczom sporządzenie dokumentacji, np. „Notatki służbowej z użycia psa służbowego Policji do ...”, która będzie podlegała ocenie. Omów sporządzoną dokumentację.
8. Zaliczenie.	1	test wiedzy	Dokonaj zaliczenia tematu.

BLOK ZAGADNIENIOWY NR II: PIERWSZA POMOC**TEMAT NR 1: DOSKONALENIE UMIEJĘTNOŚCI W ZAKRESIE UDZIELANIA PIERWSZEJ POMOCY**

CELE: Po zrealizowaniu tematu słuchacz będzie potrafił:

- wykonać czynności ratownicze, w zależności od rodzaju zdarzenia,
- dokonać wstępnej oceny stanu poszkodowanego,
- przeprowadzić badania fizykalne,
- omówić zasady prowadzenia selekcji poszkodowanych i ustalania priorytetów w udzielaniu pomocy,
- zabezpieczyć poszkodowanego w zależności od jego stanu oraz doznanych obrażeń,
- prowadzić resuscytację krążeniowo-oddechową osób dorosłych, w tym kobiety w ciąży oraz dzieci, w tym niemowlaków,
- wykonać defibrylację przy zastosowaniu automatycznego defibrylatora w sytuacji nagłego zatrzymania krążenia,
- zabezpieczyć poszkodowanego z obrażeniami tkanek miękkich oraz krwotokiem,
- zabezpieczyć poszkodowanego z urazem termicznym (oparzeniem),
- wskazać działania zapobiegające rozwojowi wstrząsu,
- udzielić pomocy w urazach kostnych,
- przygotować poszkodowanego do transportu,
- omówić zasady postępowania w przypadku kontaktu z materiałem potencjalnie zakaźnym (HIV, HCV, HBV i inne wirusy),
- scharakteryzować zasady dotyczące własnego bezpieczeństwa w trakcie udzielania pierwszej pomocy.

Zagadnienia	Czas realizacji w godz. lekcyjnych	Metody realizacji zajęć	Wskazówki do realizacji zajęć
1. Bezpieczeństwo i organizacja działań ratowniczych na miejscu zdarzenia w zależności od jego rodzaju. 2. Ewakuacja poszkodowanego z miejsca zdarzenia. 3. Wstępna ocena stanu poszkodowanego. 4. Selekcja poszkodowanych – określenie priorytetów udzielania pomocy osobom poszkodowanym. 5. Szybkie badania urazowe. 6. Zabezpieczenie poszkodowanego zgodnie z jego stanem i stwierdzonymi obrażeniami, urazami.	2	wykład, pokaz, ćwiczenia	Do zajęć przygotuj: walizkę pierwszej pomocy z pełnym wyposażeniem, rękawiczki, atrapę samochodu, kołnierze ortopedyczne. Przypomnij schemat postępowania w miejscu zdarzenia w zależności od jego rodzaju. Zwróć uwagę na umiejętność szybkiego przeprowadzenia oceny i analizy sytuacji oraz podjęcia działań ratowniczych z uwzględnieniem szeroko pojętego bezpieczeństwa. Przypomnij organizację działań ratowniczych funkcjonariusza Policji, w sytuacji wypadku komunikacyjnego i innych zdarzeń. Przypomnij zasady dotyczące ewakuacji poszkodowanego z miejsca zdarzenia. Zwróć uwagę na znaczenie doboru prawidłowej techniki w trakcie ewakuacji (chwyt Rauteka). Przypomnij o zasadach selekcji osób poszkodowanych w celu ustalenia kolejności w udzielaniu pomocy ofiarom, biorąc po uwagę stan poszkodowanych oraz stwierdzone obrażenia i urazy. Poleć, aby słuchacze w ramach ćwiczeń doskonalili umiejętności udzielania pomocy poszkodowanym na miejscu zdarzenia.
7. Pomoc w sytuacji niedrożnych dróg oddechowych (zadławienie). 8. Resuscytacja krążeniowo-oddechowa zgodnie z obowiązującym standardem Europejskiej Rady Resuscytacji. 9. Resuscytacja z wykorzystaniem automatycznego defibrylatora.	4	wykład, pokaz, ćwiczenia	Do zajęć przygotuj: trenażery osób dorosłych, niemowlaka, dziecka, a także worek do prowadzenia oddechu zastępczego POCKET-MASK, rękawiczki, defibrylator z oprogramowaniem szkoleniowym. Zaprezentuj działania ratownicze. Podkreśl znaczenie czasu podjęcia czynności ratowniczych w sytuacji nagłego zatrzymania podstawowych funkcji życiowych. Wspólnie ze słuchaczami przeanalizuj znaczenie określenia „cztery złote minuty” w działaniach ratowniczych. Zwróć uwagę na czynniki mające wpływ na skuteczność czynności resuscytacyjnych. Przypomnij algorytm czynności resuscytacji krążeniowo-oddechowej w poszczególnych grupach wiekowych. Zwróć uwagę na bezpieczeństwo ratownika podczas wykonywanych czynności. W ramach ćwiczeń słuchacze doskonalą umiejętność resuscytacji krążeniowo-oddechowej osoby dorosłej, w tym kobiety w ciąży, dziecka, w tym również niemowlaka oraz umiejętność posługiwania się defibrylatorem.

Zagadnienia	Czas realizacji w godz. lekcyjnych	Metody realizacji zajęć	Wskazówki do realizacji zajęć
10. Pierwsza pomoc w urazach i obrażeniach mechanicznych. 11. Wstrząs – działania zapobiegające rozwojowi. 12. Obrażenia wielomiejscowe, wielonarządowe. 13. Przygotowanie poszkodowanego do transportu. 14. Profilaktyka zakażeń w miejscu zdarzenia w kontakcie z materiałem zakaźnym. 15. Zasady postępowania w razie ekspozycji zawodowej na krew i inny potencjalnie infekcyjny materiał mogący zawierać wirusy (HIV, HCV, HBV i inne).	2	wykład, pokaz, ćwiczenia	Do zajęć przygotuj: atrapy ran, atrapy złamań, trenażer urazowy, walizkę pierwszej pomocy z pełnym wyposażeniem, rękawiczki. Przypomnij najważniejsze zasady opatrywania ran, tamowania krwotoków, zabezpieczania urazów układu kostnego, działań zapobiegających rozwojowi wstrząsu urazowego. Przypomnij algorytmy czynności obowiązujące w trakcie opatrywania ran szczególnych: amputacja, wytrzewienie jelit, drażąca rana klatki piersiowej, rana z ciałem obcym. Zaprezentuj, w jaki sposób należy zabezpieczyć poszkodowanego, układając go na twardej desce w celu przygotowania do transportu. Omów mechanizm powstawania urazów wielonarządowych, przypomnij algorytm postępowania ratowniczego w sytuacji poszkodowanego z obrażeniami wielonarządowymi. Szczególną uwagę zwróć na bardzo ważny aspekt w działaniach ratowniczych, jakim jest bezpieczeństwo ratownika (konieczność stosowania ochrony osobistej: rękawiczki, maseczka, okulary itp.). Przypomnij działania profilaktyczne zapobiegające zakażeniu HIV, HCV, HBV oraz postępowanie w razie ekspozycji zawodowej na miejscu zdarzenia. W ramach ćwiczeń poleć słuchaczom aby doskonalili umiejętność zabezpieczania poszkodowanych, u których wystąpiły obrażenia tkanek miękkich, urazy kostne oraz obrażenia wielonarządowe oraz umiejętność układania poszkodowanego na desce ortopedycznej w celu przygotowania do transportu.

Zagadnienia	Czas realizacji w godz. lekcyjnych	Metody realizacji zajęć	Wskazówki do realizacji zajęć
16. Pierwsza pomoc w nietypowych sytuacjach zagrażających życiu: – ostry ból w klatce piersiowej, – drgawki, – podtopienie, – porażenie prądem, – porażenie piorunem, – obrażenia termiczne.	2	pogadanka, ćwiczenia	Do realizacji zajęć przygotuj: rękawiczki, walizkę, torbę pierwszej pomocy z pełnym wyposażeniem. Z udziałem słuchaczy przypomnij algorytm postępowania z osobą, u której stwierdzasz napad drgawkowy, podejrzewasz zawał mięśnia sercowego, doszło do porażenia prądem, porażenia piorunem, urazu termicznego (oparzenia, odmrożenia). Przypomnij postępowanie z osobą wydobytą z wody bez zachowanych czynności życiowych. W ramach ćwiczeń poleć słuchaczom aby doskonalili umiejętność udzielania pomocy w różnych sytuacjach zagrożenia życia. Doskonalone przez słuchaczy umiejętności podlegają ocenie.
17. Zaliczenie.	2	test umiejętności	Dokonaj zaliczenia bloku tematycznego.

BLOK ZAGADNIENIOWY NR III: SZKOLENIE PRAKTYCZNE PSA SŁUŻBOWEGO**TEMAT NR 1: SZKOLENIE PSA SŁUŻBOWEGO**

CELE: Po zrealizowaniu tematu słuchacz będzie potrafił:

- rozwinąć u psa służbowego wymagane umiejętności w zakresie pracy węchowej,
- utrzymać sprawność użytkową psa służbowego w zakresie posłuszeństwa ogólnego i pracy węchowej.

Zagadnienia	Czas realizacji w godz. lekcyjnych	Metody realizacji zajęć	Wskazówki do realizacji zajęć
1. WYROBIENIE U PSA SŁUŻBOWEGO ODRUCHÓW: – nawęszczenia na stanowisku startowym, – właściwego poruszania się w szeregu selekcyjnym, na smyczy i bez smyczy, – nawęszczenie wszystkich stanowisk w szeregu selekcyjnym, – odnajdywania dwóch, a później tylko jednego stanowiska ze smakołykiem, – zaznaczania właściwego stanowiska, powrotu na stanowisko startowe. 2. WYROBIENIE U PSA SŁUŻBOWEGO ODRUCHÓW W PRACY Z WYKORZYSTANIEM ŚLADÓW ZAPACHOWYCH LUDZI: – w szeregu jałowym, – w szeregu złożonym innych śladów zapachowych ludzi. 3. WYROBIENIE U PSA SŁUŻBOWEGO ODRUCHÓW POTRZEBNYCH DO POPRAWNEGO WYKONANIA PRÓB KONTROLNYCH: – w układzie kontroli pozytywnej, – w układzie kontroli negatywnej. 4. WYKONYWANIE PEŁNEGO BADANIA OSMOLOGICZNEGO W WARUNKACH ZBLIŻONYCH DO BADAŃ PROCESOWYCH.	952	pokaz, ćwiczenia	Zapoznaj słuchaczy ze sposobami przygotowywania i stosowania smakołyków, materiałów do ćwiczeń oraz sprzętu szkoleniowego. Nadzoruj właściwe wykonywanie każdego elementu szkolenia. Wymagaj dużej samodzielności w pracy z psem służbowego. Zapoznaj ze sposobami przygotowywania śladów zapachowych i budową szeregu selekcyjnego. W ramach przygotowania materiałów do ćwiczeń organizuj zajęcia wyjazdowe. Zapoznaj z zasadami i taktyką prowadzenia prób kontrolnych. Prezentuj sposób wykonywania każdego z ćwiczeń. Przy ocenie bieżącej stosowana jest ocena kształtująca, polegająca na wskazywaniu mocnych i słabych stron wykonywania zadań przez słuchaczy. W trakcie realizacji tematu należy przeprowadzić trzy etapy oceny predyspozycji psa służbowego do dalszego szkolenia.

5. Zaliczenie etapu I, II, III.	21	test umiejętności	Przeprowadź I, II, III etap oceny słuchacza i psa służbowego, dokonując wszechstronnego sprawdzenia ich umiejętności. Słuchacz uzyskuje zaliczenia okresowe na podstawie oceny z etapów postępów umiejętności. Oceny te wpisuje się do „Karty ocen” i do dziennika kursu.
6. Zaliczenie etapu IV.	7	test umiejętności	Przeprowadź IV etap oceny słuchacza i psa służbowego, dokonując wszechstronnego sprawdzenia ich umiejętności. Oceny te stanowią oceny końcowe, które są wpisywane do „Książeczki psa służbowego Policji” i są podstawą do uzyskania przez psa służbowego atestu. Oceny te wpisuje się również do „Karty ocen” i do dziennika kursu.

BLOK ZAGADNIENIOWY NR IV: KSZTAŁTOWANIE SPRAWNOŚCI FIZYCZNEJ**TEMAT NR 1: KSZTAŁTOWANIE WYTRZYMAŁOŚCI I WYDOLNOŚCI ORGANIZMU, SIŁY OGÓLNEJ, ZWINNOŚCI RUCHOWEJ I WSPÓŁDZIAŁANIA W ZESPOLE**

CELE: Po zrealizowaniu tematu słuchacz będzie potrafił wykazać się umiejętnością współdziałania w zespole oraz podnieść swoją wydolność, wytrzymałość, szybkość, siłę ogólną i zwinność.

Zagadnienia	Czas realizacji w godz. lekcyjnych	Metody realizacji zajęć	Wskazówki do realizacji zajęć
1. Kształtowanie wydolności i wytrzymałości organizmu, siły ogólnej, zwinności ruchowej i współdziałania w zespole. Kształtowanie zdolności motorycznych: – bieg terenowy, marszobieg, – gry zespołowe, np. piłka siatkowa, piłka nożna, – ćwiczenia siłowe, – ćwiczenia gimnastyczne.	28	ćwiczenia	Do zajęć przygotuj: siatkę do gry w piłkę siatkową, piłkę do siatkówki, piłkę nożną oraz sprzęt na siłowni. Przypomnij warunki dotyczące zachowania bezpieczeństwa podczas zajęć. Poleć słuchaczowi ćwiczenia z zakresu kształtowania wydolności i wytrzymałości organizmu, siły ogólnej, zwinności ruchowej i współdziałania w zespole oraz kształtowania zdolności motorycznych
2. Zaliczenie.	2	test umiejętności	Przeprowadź test sprawności fizycznej zgodnie ze sposobem i kryteriami oceniania sprawności fizycznej policjanta określonymi w przepisach wydanych na podstawie art. 61a ust. 6 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji.

BLOK ZAGADNIENIOWY NR V: WYBRANE ELEMENTY KRYMINALISTYKI**TEMAT NR 1: ŚLADY OSMOLOGICZNE****CELE:** Po zrealizowaniu tematu słuchacz będzie potrafił:

- wymienić rodzaje śladów kryminalistycznych,
- zlokalizować, zabezpieczyć (technicznie i procesowo) ślady osmologiczne,
- pobrać materiał porównawczy do badań,
- pobrać materiał kontrolny i uzupełniający do badań.

Zagadnienia	Czas realizacji w godz. lekcyjnych	Metody realizacji zajęć	Wskazówki do realizacji zajęć
1. Charakterystyka śladów kryminalistycznych. 2. Teoretyczne podstawy osmologii. 3. Metodyka badań osmologicznych. 4. Rodzaje materiałów w badaniach osmologicznych. 5. Ujawnianie, zabezpieczanie oraz pobieranie śladów kryminalistycznych oraz materiałów porównawczych w zakresie śladów osmologicznych. 6. Opinia osmologiczna. 7. Sporządzanie dokumentacji. 8. Zasady występowania przed sądem.	45	wykład, pokaz, ćwiczenia	Przygotuj sprzęt i materiały do pobierania śladów kryminalistycznych oraz materiałów porównawczych w zakresie śladów osmologicznych. Omów strukturę molekuly zapachowej oraz inne teorie dotyczące zapachu. Zapoznaj słuchaczy z Metodyką „Badania osmologiczne”. Wskaż różnice pomiędzy opinią a eksperymentem. Na podstawie założeń słuchacze sporządzą dokumentację, która będzie podlegała ocenie. Omów sporządzoną dokumentację. Opisz przebieg rozprawy sądowej, role i uprawnienia uczestników rozprawy, sposób i formę występowania przed sądem w roli specjalisty.
9. Zaliczenie.	1	test wiedzy	

Załącznik do programu doskonalenia zawodowego centralnego prowadzonego w formie kursu specjalistycznego dla kandydatów na przewodników i przewodników psów służbowych kategorii do badań osmologicznych

	Oceniane ćwiczenie (umiejętności)	I ETAP ZALICZENIE	II ETAP ZALICZENIE	III ETAP ZALICZENIE	IV ETAP ZALICZENIE
Praca węchowa	Praca ze smakołykami				
	Ślady zapachowe				
	Badanie osmologiczne				
	„Procesowe” badanie osmologiczne				
Umiejętności słuchacza					

KARTA OCEN

.....
(stopień, imię i nazwisko słuchacza)

.....
(nazwa i numer ew. psa służbowego)

.....
(data i nr kursu)

I Etap. Data.....

1.....
(stopień, imię i nazwisko, podpis nauczyciela policyjnego oceniającego)

2.....
(stopień, imię i nazwisko, podpis nauczyciela policyjnego oceniającego)

II Etap. Data.....

1.....
(stopień, imię i nazwisko, podpis nauczyciela policyjnego oceniającego)

2.....
(stopień, imię i nazwisko, podpis nauczyciela policyjnego oceniającego)

III Etap. Data.....

1.....
(stopień, imię i nazwisko, podpis nauczyciela policyjnego oceniającego)

2.....
(stopień, imię i nazwisko, podpis nauczyciela policyjnego oceniającego)

IV Etap. Data.....

1.....
(stopień, imię i nazwisko, podpis nauczyciela policyjnego oceniającego)

2.....
(stopień, imię i nazwisko, podpis nauczyciela policyjnego oceniającego)

NAUCZYCIEL POLICYJNY

.....
(stopień, imię i nazwisko, podpis nauczyciela policyjnego prowadzącego grupę)

CHARAKTERYSTYKA PSA SŁUŻBOWEGO:**PRACA WĘCHOWA**

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ATEST WAŻNY DO:**„ZATWIERDZAM”**

podpis słuchacza

(stopień, imię i nazwisko, podpis kierownika komórki
organizacyjnej odpowiedzialnej za realizację programu
doskonalenia zawodowego w jednostce szkoleniowej)